

Slovenský minister zdravotníctva Marek Krajčí (46) má zarobené na poriadny malér. Z testovania si urobil “vedeckú” štúdiu: MY SME BOLI POKUSNÉ KRÁLIKY!

- CZ24 News | 29. ledna 2021

SLOVENSKO: Minister zdravotníctva Marek Krajčí (46) má zarobené na poriadny malér. Vo vedeckej štúdii, v ktorej analyzuje efektívnosť prvého kola celoplošného testovania pri znižovaní infekcie na Slovensku, použil dáta zúčastnených ľudí bez ich súhlasu. V publikácii, ktorej spoluautorom je medzi inými aj infektológ Pavol Jarčuška, sa píše aj to, že všetci aktéri plošného antigénového skríningu prišli dobrovoľne. Pritom aj samotný premiér Igor Matovič (47) sa začiatkom novembra Slovákom verejne ospravedlnil, že ich donútil otestovať sa.

Ešte v decembri vyšiel vo vedeckom internetovom časopise medRxiv článok o dopadoch plošného vykonania antigénových testov na šírenie infekcie na Slovensku. Na stránke vedeckého magazínu sa zverejňujú štúdie, ktoré ešte neboli vedecky overené, sú v schvaľovacom procese a odborná verejnosť ich môže pripomienkovať.

“Dobrovoľné” testovanie

Na tom by nebolo nič zvláštne, ak by sa v Krajčího publikácii nepísalo aj to, že všetci účastníci masového testovania sa zúčastnili dobrovoľne. Ako to však v skutočnosti bolo s dobrovoľnosťou priznal aj Matovič, ktorí sa za to ospravedlnil. **„Prepáčte mi - áno - že sme vás donútili ísť na tento test, ale tým donútením sme chceli len, aby ste si uvedomili, že sloboda musí byť spojená so zodpovednosťou,”** kajal a obraňoval sa zároveň premiér počas prvého skríningu.

Plošného testovania sa zúčastnili “dobrovoľne nasilu” milióny Slovákov.

Štúdia bez súhlasu

V texte vedeckej štúdie tiež stojí, že autori majú informované súhlasy zúčastnených osôb dokonca aj archivované. Advokát Peter Weis upozornil, že to tak nie je a všetci pretestovaní sa môžu domáhať náhrady škody.

„V rámci dobrovoľne nedobrovoľnej akcie odovzdali bez podpísania náležitého informovaného súhlasu svoj genetický materiál, ktorý bol neskôr testovaný a jeho výsledok štatistickými metódami vyhodnotený a použitý v publikovanej vedeckej štúdii,” skonštatoval právnik podľa ktorého nešlo o testovanie, ale plánovaný vedecký experiment. **„Zároveň podstúpili nie bežný invazívny zákrok, o ktorého podstate a prípadných následkoch neboli informovaní,”** zdôraznil Weis.

Author Declarations

I confirm all relevant ethical guidelines have been followed, and any necessary IRB and/or ethics committee approvals have been obtained.

Yes

The details of the IRB/oversight body that provided approval or exemption for the research described are given below:

Only publicly available data was used and therefore no exemption necessary.

All necessary patient/participant consent has been obtained and the appropriate institutional forms have been archived.

Yes

I understand that all clinical trials and any other prospective interventional studies must be registered with an ICMJE-approved registry, such as ClinicalTrials.gov. I confirm that any such study reported in the manuscript has been registered and the trial registration ID is provided (note: if posting a prospective study registered retrospectively, please provide a statement in the trial ID field explaining why the study was not registered in advance).

Yes

V texte publikácie ministra Krajčího a kolektívu sa uvádza, že získali súhlas účastníkov. Foto: medrxiv.org

Porušili etický kódex

Ďalej dodáva, že Krajčí, Jarčuška a spol. porušili využitím dát so skríningu etické princípy. Odvoláva sa pritom na Norimberský kódex, čo je súbor zásad medicínskej etiky pre experimenty na ľuďoch, ktorý vznikol ako dôsledok súdu s vojnovými zločincami na norimberskom súde po skončení druhej svetovej vojny. **„Je zrejmé, že pri tomto experimente nazvanom Spoločná zodpovednosť došlo k niekoľkonásobnému porušeniu etického kódexu,”** uviedol advokát. V kódexe sa napríklad uvádza, že dobrovoľný súhlas ľudskej osoby je absolútne nevyhnutný, pokus sa musí navrhnuť tak, aby sa zamedzilo zbytočnému telesnému či duševnému utrpeniu a účastník musí mať slobodu kedykoľvek ukončiť svoju participáciu na pokuse.

Podľa Pavla Jarčušku súhlas od ľudí nepotrebovali.

Nepotrebuje súhlas

Iný názor ako právna kancelária má infektológ Pavol Jarčuška podľa ktorého je to nepresne interpretované. Tvrdí, že vedecký časopis sa pýtal iba na to, či by v prípade klinickej štúdie boli zabezpečené súhlasy pacientov. „Keď robíte klinickú štúdiu, tak musíte udať či bol získaný súhlas pacienta, ale v tomto prípade je to irelevantná otázka. My sme nepotrebovali ani súhlas etickej komisie, ani súhlas pacienta, pretože sme nevykonávali klinickú ani inú štúdiu. Údaje k publikácií sme získali z verejne dostupných dát, ktoré boli publikované verejne a prístupné každému. Ktokoľvek ich mohol využiť a spracovať ich,” myslí si Jarčuška. Ako to bolo s dobrovoľnosťou a archivovanými súhlasmi pretestovaných sme sa pýtali aj na ministerstve zdravotníctva. Do konca uzávierky článku nám neodpovedali.

Zdroj: <https://ereport.sk/>